Lietas Nr. 11170009614
Lietas arhīva Nr. K14-0010-16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Gulbenē 2016.gada 22.februārī

Gulbenes rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese G.Širaka
ar sekretāri L.Dzeni
piedaloties prokurorei Dz.Boktai,
zvērinātiem advokātiem I.Krampužai, Z.Kravalei
izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu **/pers. F/,** personas kods /personas kods/, un **/pers. G/,** personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas

Novērtējusi iztiesāšanā pārbaudītos pierādījumus, tiesa

k o n s t a t ē j a:

/pers. F/ un /pers. G/ 2014.gada 27.februārī apmēram ap plkst.20.30 pēc /pers. G/ ierosinājuma, līdzi ņemot sērkociņus, ieradās SIA "Kombainserviss" piederošajā teritorijā – Gulbenes novada Stradu pagasta Šķieneri, kur, nolūkā iznīcināt svešu mantu – vagoniņu ar tajā esošajām mantām, caur nenoslēgtām durvīm, kuras tajā pašā dienā jau iepriekš bija uzlauzis /pers. G/, iekļuva šajā SIA "Kombainserviss" piederošajā vagoniņā, kur, saskaņoti rīkojoties, sākumā /pers. F/ ar līdzpaņemtajiem sērkociņiem tīši aizdedzināja sausu zaru slotu, kura atradās metāla spainī ar nelielu daudzumu eļļas vagoniņa iekšpusē, uz degošā spaiņa virsū pēc tam uzlika metāla restes, uz kurām novietoja vecu plastmasas telefonu, kā rezultātā vagoniņā radās stiprs piedūmojums. Tā kā uzreiz viss neaizdegās, tad /pers. G/, pēc /pers. F/ pamudinājuma, degošo spaini tīšām apgāza un pieripināja pie vagoniņa sienas, kā rezultātā aizdegās tapetes un liesmas strauji izplatījās pa visu vagoniņu, tādā veidā iznīcinot gan tajā esošās mantas: galdus, krēslus, skapi – bez materiālās vērtības, gan vagoniņa iekšējo apdari, ar to radot SIA "Kombainserviss" materiālu kaitējumu 91,61 EUR vērtībā (vagoniņa bilances vērtība uz iznīcināšanas brīdi). Tikai panākot nodoma rezultāta iestāšanos – pilnīgu vagoniņa aizdegšanos, abi notikuma vietu atstāja.

Ar savām darbībām – tīšu svešas mantas bojāšanu, kas saistīta ar dedzināšanu, /pers. F/ un /pers. G/ izdarīja sevišķi smagu noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 185.panta otrajā daļā.

Uzklausot prokurora, apsūdzēto /pers. F/ un /pers. G/, viņu likumisko pārstāvju /pers. H/ un /pers. I/ viedokli, cietušā SIA "Kombainserviss" pārstāvja /pers. J/ viedokli, un izvērtējot izteiktos viedokļus, tiesa uzskata, ka pierādījumu pārbaude ir jāveic pilnā apsūdzības apjomā.

Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. F/ savu vainu viņam inkriminētajā nodarījumā pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas atzina pilnīgi un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 503.pantu, izmantoja savas tiesības neliecināt, norādot, ka pirmstiesas izmeklēšanas laikā dotās liecības apstiprinot (tiesas sēdes protokols – lietas 127.lapa 2.sējums). Tiesas sēdē 2014.gada 29.jūlijā apsūdzētais /pers. F/ savu vainu viņam inkriminētajā nodarījumā pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas atzina pilnīgi, bet neatzina materiālās kompensācijas par 1538,84 EUR piedziņu pieteikumu, norādot, ka tik lielu kompensāciju neatzīstot (tiesas sēdes protokols lietas 158.-159.,154.,157.lapa 1.sējums).

No /pers. F/ pirmstiesas izmeklēšanas laikā 18.03.2014. dotajām liecībām izriet, ka 2014.gada februāra mēneša beigās vienā ceturtdienā pēc plkst.20.00 viņš saticies ar draugiem /pers. G/, /pers. K/ un /pers. L/. Pēc /pers. G/ierosinājuma visi četri devušies uz būdu- vagoniņu, par kuru stāstījis /pers. G/. Pie Šķieneru vecās sporta zāles visi četri pārkāpuši pāri sētai un gājuši uz iežogotās teritorija otru galu - uz degvielas cisternu pusi, kurām blakus atradies vagoniņš. Visi četri iegājuši vagoniņā, kur atradušies divi galdi, skapis, divi veci telefoni, spainis, kurā atradusies slota, kuru ar sērkociņiem aizdedzinājis viņš (/pers. F/). Aizdedzināt vagoniņu ierosinājis /pers. G/. Kad zaru slota bijusi aizdedzināta, viņš (/pers. F/) uz spaiņa uzlicis resti un vecu plastmasas telefonu. Sākumā spainis dedzis ne pārāk lielām liesmām, tad /pers. G/iegājis vagoniņā un apgāzis spaini, pieripinājis to tuvāk sienai, kur bijušas tapetes. Pēc tā visi četri aizskrējuši Šķieneru sporta skolas virzienā, pārrāpušies pāri sētai un skatījušies, kas notiks tālāk. Pēc kādām 10 minūtēm bijušas redzamas lielas liesmas un dūmi. Ugunsdzēsējus viņi neesot saukuši, bet pēc kāda laika atbraukušas divas ugunsdzēsēju ekipāžas, kas sākušas dzēšanas darbus. Tad, kad uguns praktiski bijusi nodzēsta, visi četri izklīduši pa mājām. Savu vainu dedzināšanā atzīstot, izdarīto nožēlojot (lietas 49.-50.lapa 1.sējums). Arī 2014.gada 9.aprīlī dotajās liecībās /pers. F/ atzinis savu vainu nodarījumā pilnībā, izdarīto nožēlojot, paturot spēkā izmeklēšanas gaitā dotās liecības, papildus liecinot, ka viņš esot pamudinājis /pers. G/ apgāzt spaini, kurā viņš (/pers. F/) esot iemetis aizdedzināto zaru slotu (lietas 54.lapa 1.sējums).

Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. G/ savu vainu viņam inkriminētajā nodarījumā pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas atzina pilnīgi un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 503.pantu, izmantoja savas tiesības neliecināt, norādot, ka pirmstiesas izmeklēšanas laikā dotās liecības apstiprinot (tiesas sēdes protokols – lietas 128.lapa 2.sējums). Tiesas sēdē 2014.gada 29.jūlijā apsūdzētais /pers. G/ savu vainu viņam inkriminētajā nodarījumā pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas atzina pilnīgi, bet neatzina materiālās kompensācijas par 1538,84 EUR piedziņu pieteikumu, norādot, ka atzīstot tikai bilances vērtību (tiesas sēdes protokols lietas 158.-159.,155.,157.lapa 1.sējums).

No /pers. G/ pirmstiesas izmeklēšanas laikā 18.03.2014. dotajām liecībām izriet, ka 2014.gada februāra mēnesī, ceturtdienā viņš kopā ar /pers. K/ aizgājuši uz vagoniņu Stradu pagasta Šķieneros, kas atradies nožogotā teritorijā, un kuram blakus bijušas lielās degvielai paredzētās mucas. Pieejot pie vagoniņa redzējuši, ka vagoniņa durvis jau bijušas lauztas vaļā, un viņš (/pers. G/) ar roku palīdzību atlauzis vagoniņa durvis uz āru vaļā. Abi ar /pers. K/ iegājuši vagoniņā un to apskatījuši, tad gājuši projām. Izdomājuši piezvanīt /pers. F/, ko arī izdarījuši. Tad satikušies ar /pers. F/ un /pers. L/, un nolēmuši aiziet uz to pašu vagoniņu, kur pirms tam bijuši divatā ar /pers. K/. Vagoniņā iegājuši visi četri, pabijuši tur 15-20 minūtes, un vienā brīdī viņš (/pers. G/) ieminējies par vagoniņa aizdedzināšanu. /pers. F/ aizdedzinājis zaru slotas zarus ar šķiltavām un iemetis spainī. Zari sākuši strauji degt. /pers. F/uz spaiņa uzlicis kaut kādas restes un plastmasas telefonu, kas sācis pilēt. Tad visi skrējuši projām uz Šķieneru sporta zāles pusi. No vagoniņa puses bijuši redzami dūmi, un tad /pers. F/ierosinājis aiziet un apskatīties, kas vagoniņā notiekot. Visi četri atgriezušies pie vagoniņa. /pers. K/ar /pers. L/,

atrodoties pie sētas, skatījušies, lai neviens nenāk, bet viņš (/pers. G/) iegājuši vagoniņā. Vagoniņā bijis piedūmots, spainī esošie priekšmeti deguši, bijušas redzamas liesmas. /pers. F/viņam teicis apgāzt spaini, ko viņš (/pers. G/) arī izdarījis, un pēc tam visi četri bēguši projām Šķieneru sporta zāles virzienā, kur pārkāpuši pāri sētai un skatījušies, kas notiks tālāk. Pēc kāda laika atbraukušas divas ugunsdzēsēju ekipāžas un sākušas dzēšanas darbus. Viņi aizgājuši projām vēl pirms ugunsdzēsēji bija nodzēsuši ugunsgrēku un aizbraukuši projām. Viss tas noticis pa tumsu- laikā no plkst.20.00 līdz 21.00. Savu vainu atzīstot, izdarīto nožēlojot (lietas 60.-61.lapa 1.sējums). Arī 2014.gada 9.aprīlī dotajās liecībās /pers. G/ atzinis savu vainu nodarījumā daļēji, paturot spēkā ieprieks izmeklēšanas gaitā dotās liecības, norādot, ka viņš esot bijis ierosinātājs dedzināšanai, bet viņš dedzināšanu neesot sācis, to esot izdarījis /pers. F/, kurš arī pamudinājis viņu (/pers. G/) apgāzt spaini. Ja /pers. F/ nebūtu viņu (/pers. G/) kūdījis, viņš (/pers. G/) nebūtu to spaini apgāzis (lietas 65.lapa 1.sējums).

Bez apsūdzēto /pers. F/ un /pers. G/ savas vainas atzīšanas apsūdzībā pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas viņu vaina viņiem inkriminētajos noziedzīgajos nodarījumos pierādīta ar:

ar 11.03.2014. lēmumu, ar kuru par cietušo atzīts SIA "Kombainserviss" (lietas 23.lapa 1.sējums), par cietušā pārstāvi atzīts /pers. J/ (lietas 24.lapa 1.sējums). Cietušais SIA "Kombainserviss" pieteicis kaitējuma kompensāciju 4767,40 EUR apmērā (lietas 28.lapa 1.sējums), tiesas sēdē 2014.gada 29.jūlijā cietušā pārstāvis /pers. J/ pieteikto kaitējuma kompensāciju uzturēja par 1538,84 EUR, paskaidrojot, ka esot saņēmuši 3228,56 EUR (lietas 151.lapa 1.sējums)(lietas 158.lapa 1.sējums). SIA "Kombainserviss" 2014.gada 3.novembrī pilnvarojis pārstāvēt cietušā intereses tiesā /pers. P/, atsaucot /pers. J/ pilnvarojumu (lietas 8.lapa 2.sējums) un precizējis pieteiktās kompensācijas apmēru uz 1438,84 EUR (lietas 9.lapa 2.sējums), kuru tiesas sēdē 2014.gada 4.novembrī uzturēja cietušā pārstāve /pers. P/, paskaidrojot, ka no apdrošināšanas sabiedrības tikusi saņemta apdrošināšanas atlīdzība 3228,56 EUR un apsūdzētā /pers. F/ likumiskā pārstāve /pers. R/ pārskaitījusi 100 EUR kā zaudējumu kompensāciju (tiesas sēdes protokols – lietas 13.lapa 2.sējums). 2015.gada 7.septembrī SIA "Kombainserviss" rakstveidā, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 351.panta piekto daļu, pieņēmis lēmumu un atsauc pieteikto kompensāciju krimināllietas Nr.11170009614 ietvaros (lietas 108.lapa 2.sējums), kā arī cietušā pārstāve tiesas sēdē 2016.gada 1.februārī atsauca pieteikto kaitējuma kompensāciju (tiesas sēdes protokols – lietas 126.-128.lapa 2.sējums), līdz ar to tiesa nevērtē tiesas sēdē uzklausīto cietušā SIA "Kombainserviss" pilnvarotās pārstāves /pers. P/, liecinieku /pers. J/, /pers. S/, /pers. T/ (saistībā ar SIA "Kombainserviss" pieteikto kaitējuma kompensāciju) liecības un lietā atrodošos rakstisko pierādījumus;

ar nepilngadīgā liecinieka /pers. K/ tiesas sēdē 2015.gada 14.aprīlī (tiesas sēdes protokols- lietas 70.-73.lapa 2.sējums; 2015.gada 14.aprīļa tiesas sēdes audioieraksta atšifrējums – lietas 98.lapa 2.sējums) sniegtajām liecībām, kas dotas mātes /pers. U/ klātbūtnē, no kurām izriet, ka liecinieks kopā ar /pers. G/ todien pa dienu jau vairākas reizes bijuši pie vagoniņa Šķieneros, pirmajā reizē vagoniņa durvis jau bijušas drusciņ atlauztas, un viņi (liecinieks un /pers. G/) tās atlauzuši līdz galam, bet iekšā vagoniņā neesot gājuši. Pēc tam viņi (liecinieks un /pers. G/) pastaigājušies, piezvanījuši /pers. F/ un pagājuši /pers. F/ pretī, satikuši /pers. L/, kurš arī gājis kopā ar viņiem visiem. Gājuši uz vagoniņa pusi, iegājuši vagoniņā iekšā lai apskatītos. Viņš (liecinieks /pers. K/) īsti neatceroties, kam bijusi doma kaut ko aizdedzināt, bet tikusi aizdedzināta zaru slota un iemesta spainī. Ja viņš nemaldoties, tad tā bijusi /pers. F/ ideja kaut ko aizdedzināt, viņš arī aizdedzinājis, bet viņi visi bijuši blakus vagoniņā. Viņš precīzi neatceroties.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta pirmo un otro punktu, tiesa, pēc abu apsūdzēto aizstāvju lūguma, lai noskaidrotu pirmstiesas pratināšanas laikā sniegtajās /pers. K/ liecībās radušās pretrunas, nolasa /pers. K/ pirmstiesas procesā sniegtās liecības, no kurām izriet, ka ideja aizdedzināt vagoniņu, kas atrodas Gulbenes novada Stradu pagasta Šķieneros, bijusi /pers. G/. Vagoniņā iegājuši visi četri un apskatījušies, kas tur esot, un tur nekā īpaša neesot bijis, tikai galdi, skapīši, lāpsta, spainis un citi sīkumi. Vagoniņā četratā viņi bijuši apmēram 5 minūtes, tad viņš (/pers. K/) un /pers. L/ izgājuši no vagoniņa ārā un pagājuši apmēram 10 m malā no vagoniņa, bet vagoniņā palikuši /pers. F/un /pers. G/. Pēc brīža /pers. F/un /pers. G/pienākuši pie viņiem un izstāstījuši, ka aizdedzinājuši slotas zarus, ko iemetuši spainī, un ka tie palikuši degot. Kad nekas neesot noticis, viņš (/pers. K/) ar /pers. L/pārvietojušies uz citu vietu nožogotajā teritorijā, bet /pers. F/un /pers. G/atgriezušies pie vagoniņa, ko viņi tur darījuši, viņš (/pers. K/) pateikt nevarot, jo to neesot redzējis. Pēc neilga laika /pers. F/un /pers. G/atgriezušies un visi četri viņi aizgājuši uz Šķieneru sporta zāles pusi, kur pārkāpuši pāri sētai un skatījušies, kas notiks tālāk. Sākumā bijuši lieli dūmi, neliela liesma, bet beigās liesmas jau bijušas lielas. Pēc aptuveni 15 minūtēm ieradušās 2 (divas) ugunsdzēsēju automašīnas, bet viņi visi četri skatījušies, kā tas viss noticis, un aizgājuši prom vēl pirms tam, kad ugunsdzēsēji aizbraukuši projām. Kurš tieši no abiem- /pers. F/vai /pers. G/dedzināja, viņš pateikt nevarot, jo to neredzējis, bet cik atceroties, tad ticis pateikts, ka slotu aizdedzinājis tieši /pers. F/. Vagoniņa durvis tiešām bijušas atlauztas, bet bijušas pievērtas ciet, tā kā tās varēja brīvi atgrūst vaļā (lietas 44.-45.lapa 1.sējums). /pers. K/ apstiprina nolasītās liecības, uz prokurora jautājumu paskaidrojot, ka viņš neesot redzējis – kurš aizdedzinājis, viņš arī neatceroties precīzi, kurš pateicis par to, ka slotu aizdedzinājis Jānis;

ar nepilngadīgā liecinieka /pers. L/ tiesas sēdē 2015.gada 14.aprīlī (tiesas sēdes protokols- lietas 70.-73.lapa 2.sējums; 2015.gada 14.aprīļa tiesas sēdes audioieraksta atšifrējums – lietas 98.lapa 2.sējums) sniegtajām liecībām, kas dotas mātes /pers. V/ klātbūtnē, no kurām izriet, ka viņi četri – viņš (/pers. L/), /pers. K/, /pers. F/ un /pers. G/ satikušies pagalmā pie mājas Nr.9 Šķieneros un gājuši uz vagoniņa pusi "MTZ" teritorijā, atvēruši durvis, iegājuši iekšā visu appētījuši, aizgājuši uz otru telpu un tur bijis spainis ar eļļu, slota. Viņi izgājuši ārā, apskatījuši apkārtni un iegājuši atpakaļ iekšā. /pers. F/ar savām šķiltavām aizdedzinājis slotu un ielicis to spainī, sācis dūmot un tad aizdedzies. Spaini aizdedzināja un apgāza, aizdegās aizkari, laikam /pers. F/apgāza spaini, bet skaidri nezinot. Kad /pers. F/aizdedzinājis slotu, visi vēl bijuši iekšā, bet kad sākuši nākt dūmi, visi jau bijuši ārā. /pers. G/mēģinājis nodzēst, bet tur bijis pilns ar dūmiem. Viņš (/pers. L/) ar /pers. K/stāvējuši aiz cisternām un skatījušies, vai neviens nenāk, /pers. F/un /pers. G/bijuši pie vagoniņa. Tad viņi aizgājuši līdz sporta zālei, uzkāpuši augšā un skatījušies, kā degot.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta pirmo un otro punktu, tiesa, pēc prokurora lūguma, lai noskaidrotu pirmstiesas pratināšanas laikā sniegtajās /pers. L/ liecībās radušās pretrunas, nolasa /pers. L/ pirmstiesas procesā sniegtās liecības (lietas 46.-47.lapa 1.sējums). /pers. L/ apstiprina nolasītās liecības.

Tiesas ieskatā, /pers. L/ liecības, dotas gan tiesas sēdē, gan pirmstiesas izmeklēšanā, nesatur būtiskas pretrunas, atšķiras tikai pēc apjoma un notikuma detalizācijas;

ar 2014.gada 28.februāra apskates protokolu (lietas 5.-6.lapa 1.sējums) un tam pievienotajām fototabulām (lietas 7.-16.lapa 1.sējums), ar kuru veikta SIA "Kombainserviss" piederošā vagoniņa, kas bojāts ugunsgrēka rezultātā 27.02.2014., apskate;

ar konsultatīvo atzinumu par ugunsgrēka iespējamo cēloni (cēloņiem) 2014.gada 11.martā (lietas 19.lapa 1.sējums), no kura izriet, ka ugunsgrēka iespējamā cilmvieta atradās dzīvojamā vagoniņa iekšpusē, ieejot pa ieejas durvīm pa kreisi esošajā telpā, un apsekojot ugunsgrēka vietu, pamanīts, ka durvju slēdzene nav atvērta normālā veidā, bet drīzāk uzlauzta, ēka netika apkurināta, elektrības padeve bija atslēgta un to tajā brīdī neviens neapdzīvoja, līdz ar to konstatēti iespējamie ugunsgrēka cēloņi: 1) ļaunprātīga dedzināšana; 2) neuzmanīga rīcība ar uguni.

Tiesa novērtē iegūtās ziņas par faktiem pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatojas uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, novērtējot tos kā ticamus un pieļaujamus, attiecināmus uz konkrēto kriminālprocesu, kā arī pietiekamus, lai konstatētu pierādīšanas priekšmetā ietilpstošos juridiski nozīmīgos faktus, kas sastāda Krimināllikuma 185.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāvu.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 127.panta pirmo daļu pierādījumi kriminālprocesā ir jebkuras likumā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus kriminālprocesā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto pierādīšanas priekšmetā ietilpstošo apstākļu esamības vai neesamības pamatošanai.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 124.panta otro daļu, kriminālprocesā ir pierādāmi noziedzīga nodarījuma sastāva esamība vai neesamība,

kā arī citi Krimināllikumā un Kriminālprocesa likumā paredzētie apstākļi, kuriem ir nozīme konkrēto krimināltiesisko attiecību taisnīgā noregulējumā. Pierādīšanas priekšmets ir visu kriminālprocesa gaitā pierādāmo apstākļu kopums un ar tiem saistītie fakti un palīgfakti. Pierādīšanas priekšmetā ietilpstošie apstākļi uzskatāmi par pierādītiem, ja pierādīšanas gaitā izslēgtas jebkādas saprātīgas šaubas par to esamību vai neesamību.

Savukārt atbilstoši Kriminālprocesa likuma 19.panta trešajai daļai visas saprātīgas šaubas par vainu, kuras nav iespējams novērst, jāvērtē par labu personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību. Tiesa uzskata, ka lietā nepastāv nekādas saprātīgas šaubas, kuras tiesas izmeklēšanas laikā netika novērstas.

Iepriekš izklāstītos pierādījumus tiesa, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 127.,128.,129. un 130.pantu atzīst par ticamiem, attiecināmiem uz šajā kriminālprocesā pierādāmajiem apstākļiem un pieļaujamiem.

Vērtējot augstākminētos pierādījumus, tiesa atzīst, ka apsūdzēto /pers. F/ un /pers. G/ vaina Krimināllikuma 185.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta pilnīgi ar visiem lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā saistībā, un /pers. F/ un /pers. G/ darbības pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas.

Tiesa, saskaņā ar Krimināllikuma 35. un 46.pantu, nosakot soda veidu, ņem vērā abu apsūdzēto izdarītā noziedzīgā nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzēto personību, bet soda mēru - atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

Nosakot soda mēru, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešo daļu ņem vērā apsūdzēto /pers. F/ un /pers. G/ atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Tāpat tiesa ņem vērā, ka sodam jābūt tādam, lai tas atbilstu Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā norādītajam soda mērķim, proti, aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu un panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu, apsūdzētie /pers. F/ un /pers. G/ ir izdarījuši sevišķi smagu noziedzīgu nodarījumu pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas, par ko paredzēts sods brīvības atņemšana uz laiku līdz desmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

Par atbildību pastiprinošu apstākli abiem apsūdzētajiem, saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 2.punktu, tiesa atzīst to, ka noziegums izdarīts personu grupā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētā /pers. F/ atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst to, ka apsūdzētais /pers. F/ pieteicies par vainīgu, vaļsirdīgi atzinies un izdarīto nožēlojis (lietas 48.lapa 1.sējums).

Vērtējot apsūdzētā /pers. F/ personību, tiesa konstatēja, ka /pers. F/ agrāk nav sodīts (lietas 82.lapa 1.sējums); /pers. F/ pēdējā gada laikā pie administratīvās atbildības saukts divas reizes un sodīts ar naudas sodu, naudas sods nomaksāts, par trešo reģistrēto pārkāpumu ziņu nav (lietas 83.lapa 1.sējums). Līdz 2014.gada 14.aprīlim, kad /pers. F/ tikusi iekārtota Nepilngadīgā likumpārkāpēja individuālās prevencijas uzskaites lieta Nr.2/2014, Pilskalns VP Vidzemes reģiona pārvaldes Gulbenes iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektoru uzskaitē nesastāvēja (lietas 86.lapa 1.sējums). Psihiatra un narkologa uzskaitēs apsūdzētais /pers. F/ nesastāv (lietas 145.,147.lapa 1.sējums) un, pēc aizstāvja lūguma noteiktās, ar tiesu psihiatriskās ekspertīzes atzinumu /pers. F/ atzīts par pieskaitāmu (lietas 49.-51.lapa 2.sējums), apmeklējis psihologa konsultācijas no 2014.gada 2.janvāra līdz 31.maijam Gulbenes novada sociālajā dienestā, konsultāciju kurss pabeigts (lietas 134.lapa 1.sējums); raksturojumā no apsūdzētā mācību iestādes /mācību iestāde/ 03.11.2014. norādīts, ka /pers. F/ no 01.09.2014. apgūst minētajā tehnikumā izglītības programmu- Apkalpošana uz kuģiem, kvalifikācija- ēdināšanas apkalpošanas speciālists uz kuģiem. Iepriekš beidzis /mācību iestāde/ 9.klasi ar vidējo balli 4,0. Klasē komunikabls, labsirdīgs un izpalīdzīgs. Reizēm no uzticētajiem ikdienas pienākumiem izvairās. Problēmas nerisina, bet no tām cenšas izvairīties. Reizēm ir ļoti nepacietīgs. Atzīst savu vainu un neapvainojas, ja aizrāda (lietas 19.lapa 2.sējums), 26.01.2016. /mācību iestāde/ izziņā norādīts, ka /pers. F/ 2015./2016. mācību gadā mācās minētajā mācību iestādē (dienas skolā) 2.kursā, mācību ilgums 4 gadi. Izglītojamais sekmīgi apgūst izglītības programmu un saņem stipendiju (lietas 120.lapa 2.sējums); raksturojums no /uzņēmums/ par laika periodu no 25.06.2014. līdz 23.07.2014., kad /pers. F/ strādājis par /amats/, pozitīvs: šai laika periodā savus pienākumus veica godprātīgi un atbilstoši savai kompetencei un darba pieredzei, ievēroja darba režīmi, piemīt atbildība, ir sabiedrisks un atvērts, prot organizēt savu darbu, kā arī ciena citu darbu; /pers. F/raksturo kā komunikablu, draudzīgu, patstāvīgu, nopietnu attiecībā pret uzdotajiem darbiem un pienākumiem, ar augstu atbildības sajūtu pret veicamajiem pasākumiem, spēj strādāt komandā un ieklausīties citu viedoklī (lietas 133.lapa 1.sējums). Šobrīd skatāmās lietas sakarā /pers. F/ piemērots drošības līdzeklis uzturēšanās noteiktā vietā un papildus drošības līdzeklis - aizliegums izbraukt no valsts (lietas 55.lapa 1.sējums).

Apsūdzētajam /pers. G/ tiesa kā atbildību mīkstinošus apstākļus konstatē savas vainas vaļsirdīgu atzīšanu un nožēlošanu (Krimināllikuma 47.panta otrā daļa).

/pers. G/ agrāk nav sodīts (lietas 93.lapa 1.sējums), lietā nav ziņu, ka viņš būtu sodīts administratīvi (lietas 94.lapa 1.sējums), līdz 2014.gada 14.aprīlim, kad /pers. G/ tikusi iekārtota Nepilngadīgā likumpārkāpēja individuālās prevencijas uzskaites lieta Nr.1/2014, /pers. G/ VP Vidzemes reģiona pārvaldes Gulbenes iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektoru uzskaitē nesastāvēja (lietas 97.lapa 1.sējums). Psihiatra un narkologa uzskaitēs apsūdzētais /pers. G/ nesastāv, praktiski vesels (lietas 146.,148.,150.lapa 1.sējums); raksturojumā no apsūdzētā mācību iestādes /mācību iestāde/14.04.2014. raksturots samērā pozitīvi: (..) /mācību iestāde/mācās no 2006.gada. Ģimenes apstākļi normāli. /pers. G/klases kolektīvā ir kluss, taktisks, draudzīgs. Iesaistās ārpusstundu aktivitātēs klasē un skolā. Labprāt sporto, piedalās skolas, novada sporta sacensībās. Zēns cenšas mācīties atbilstoši spējām, nav nesekmīgs. No rītiem mēdz kavēt 1.mācību stundu. Vērojama nevēlēšanās strādāt (lietas 98.lapa 1.sējums). Pozitīvi raksturots arī 31.10.2014. /mācību iestāde/raksturojumā (lietas 2.lapa 2.sējums) un 10.04.2015. /mācību iestāde/raksturojumā (lietas 58.lapa 2.sējums), tāpat /pers. G/ pozitīvi raksturojis sociālai pedagogs, norādot, ka /pers. G/ dzīvo šķirtā ģimenē, sociālā pedagoga redzeslokā nonācis 26.11.2014., ir labsirdīgs, necenšas ne ar vienu nonākt konfliktā, tieši otrādi, ir tas, kurš mēģina visu atrisināt mierīgi, sarunā. Ļoti rūpējas par savu jaunāko māsu, uzņēmies atbildību par viņu. Spriežot pēc sarunas ar /pers. G/, var secināt, ka zēna raksturs nav nobriedis, negribēdams konfliktus un strīdus, bieži pakļaujas spēcīgāku personību ietekmei… (lietas 59.lapa 2.sējums). Šobrīd skatāmās lietas sakarā /pers. G/ piemērots drošības līdzeklis uzturēšanās noteiktā vietā un papildus drošības līdzeklis - aizliegums izbraukt no valsts (lietas 66.lapa 1.sējums).

Izlemjot jautājumu par apsūdzētajiem nosakāmā soda veidu un mēru, tiesa bez apsūdzēto personību raksturojošām ziņām, viņu attieksmes pret izdarīto, ņem vērā arī pārējos apstākļus, kuriem ir nozīme taisnīga soda noteikšanā.

Tiesa ņem vērā to, ka nepilngadīgie /pers. F/ un /pers. G/ agrāk nav sodīti, savu vainu viņi atzinuši gan pirmstiesas izmeklēšanā (lietas 49.-50.,53.,54., 60.-61.,64.,65.,101.-102., 104.-105.lapa 1.sējums), gan tiesas sēdē, lai arī noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas rezultātā iestājušās smagas sekas, cietušajam nodarītā materiālā zaudējuma lielāko daļu atlīdzinājusi apdrošināšanas sabiedrība, tiesa atrod par iespējamu abiem apsūdzētajiem nenoteikt reālas brīvības atņemšanas sodu, bet sodu noteikt nosacīti, dodot iespēju abiem apsūdzētajiem pierādīt savu labošanos un turpināt mācības.

Ņemot vērā spriedumā iepriekš konstatētos soda veida ietekmējošos apstākļus, gūto priekšstatu par abu apsūdzēto /pers. F/ un /pers. G/ personību, abu apsūdzēto attieksmi – savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu, un izvērtējot prokurora viedokli par soda noteikšanu notiesājot abus vainīgos nosacīti, tiesa atzīst, ka Krimināllikuma 35.pantā noteiktais soda mērķis konkrētajā gadījumā būs sasniegts. Šāds sods abiem apsūdzētajiem konkrētajā gadījumā būs taisnīgs, atbilstīgs un samērīgs, atbilstošs soda mērķim un soda veida ietekmējošajiem apstākļiem.

Tiesa uzskata, ka Krimināllikuma 66.panta piemērošanai, kas paredz apsūdzētā atbrīvošanu no piespriestā soda un audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu nepilngadīgajiem, kā to tiesā lūdza apsūdzēto aizstāvji, konkrētajā gadījumā nav pamata. Krimināllikuma 66.panta pirmā daļa noteic, ka, ievērojot noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas īpašus apstākļus un par vainīgā personību iegūtās ziņas, kas mīkstina viņa atbildību, tiesa var nepilngadīgo atbrīvot no piespriestā soda, piemērojot likumā noteiktos audzinoša rakstura piespiedu līdzekļus. Tiesa nekonstatē tādus noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas īpašus apstākļus, kas dotu pamatu atbrīvot abus apsūdzētos no piespriestā soda, gluži pretēji, /pers. F/ un /pers. G/, būdami 15 gadus veci, izdarījuši sevišķi smagu noziedzīgu nodarījumu – mantas bojāšanu, saistītu ar dedzināšanu. Abiem apsūdzētajiem par savām noziedzīgajām darbībām konkrētajā gadījumā ir jāsaņem sods, kas, saprotot, ka noziedzīgu nodarījumu izdarīšana ir sodāma rīcība, motivēs viņus neizdarīt jaunus noziedzīgus nodarījumus. Turklāt, lai arī no apsūdzēto (/pers. F/) puses labprātīgi atlīdzināts zaudējums 100 EUR apmērā izdegušā vagoniņa bilances vērtībā (uz tā iznīcināšanas brīdi), tiesa norāda uz to, ka šo summu nav atlīdzinājuši paši nepilngadīgie apsūdzētie, jo neviens no viņiem algotu darbu nestrādā, savu ienākumu viņiem nav, bet minēto zaudējumu summu atlīdzinājusi /pers. F/ pārstāve-vecmamma, kas neliecina par to, ka abi apsūdzētie būtu izpratuši savu pienākumu atlīdzināt ar noziegumu nodarīto kaitējumu.

Lietiskie pierādījumi lietai nav pievienoti.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu samaksa advokātam, kad izdevumus par juridisko palīdzību sedz no valsts līdzekļiem, ir procesuālie izdevumi.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 83.pantu, apsūdzētā /pers. F/ aizstāvību pirmstiesas procesā realizēja zvērināta advokāte Arta Kokta, kura iesniedza tiesai paziņojumu par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu kriminālprocesā 88,22 EUR apmērā (lietas 58., 110.lapa 1.sējums), kurai, saskaņā ar Kriminālprocesa 84.pantu, pienākas atlīdzība no valsts līdzekļiem, kas kā procesuālie izdevumi piedzenami no apsūdzētā /pers. F/. Tiesas sēdē apsūdzētā /pers. F/ aizstāvību realizēja zvērināta advokāte Ilga Krampuža, kura iesniedza tiesai paziņojumu par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu kriminālprocesā 527,44 EUR apmērā (lietas 129.lapa 1.sējums; lietas 11.,44.-46., 60.-62.,100.-102.,121.-123., 129.-131.lapa 2.sējums), kurai, saskaņā ar Kriminālprocesa 84.pantu, pienākas atlīdzība no valsts līdzekļiem, kas kā procesuālie izdevumi piedzenami no apsūdzētā /pers. F/. Tiesa, ņemot vērā to, ka /pers. F/ ir nepilngadīgs, mācās /mācību iestāde/ 2.kursā (dienas skolā) (lietas 120.lapa 2.sējums), nepilngadīgo audzina tikai māte, Personas datu pārlūkā nepilngadīgajam tēvs nav norādīts (lietas 79.lapa 1.sējums), nepilngadīgā pārstāve (vecmāmiņa) (lietas 51.lapa 1.sējums) ir pensionāre, ir otrās grupas invalīde (lietas 32.lapa 2.sējums), pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 85.panta pirmās daļas 1.punktu, uzskata, ka gan apsūdzētais, gan nepilngadīgā pārstāvis ir atbrīvojami no samaksas par aizstāvja piedalīšanos pirmstiesas kriminālprocesā un tiesas sēdē.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 83.pantu, apsūdzētā /pers. G/ aizstāvību pirmstiesas procesā realizēja zvērināts advokāts Guntars Koris, kurš iesniedza tiesai paziņojumu par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu kriminālprocesā 84,36 EUR apmērā (lietas 69., 111.lapa 1.sējums), kuram, saskaņā ar Kriminālprocesa 84.pantu, pienākas atlīdzība no valsts līdzekļiem, kas kā procesuālie izdevumi piedzenami no apsūdzētā /pers. G/. Tiesas sēdē apsūdzētā /pers. G/ aizstāvību realizēja zvērināta advokāte Zita Kravale, kura iesniedza tiesai paziņojumu par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu kriminālprocesā 481,57 EUR apmērā (lietas 131.lapa 1.sējums; lietas 10.,42.-43.,63.-64.,103.-104.,124.-125.lapa 2.sējums), kurai, saskaņā ar Kriminālprocesa 84.pantu, pienākas atlīdzība no valsts līdzekļiem, kas kā procesuālie izdevumi piedzenami no apsūdzētā /pers. G/. Tiesa, ņemot vērā to, ka /pers. G/ ir nepilngadīgs, mācās /mācību iestāde/10.klasē (lietas 99.lapa 2.sējums), nepilngadīgo un viņa arī nepilngadīgo māsu audzina māte viena (lietas 141.lapa 1.sējums un lietas 1.lapa 2.sējums), turklāt nepilngadīgā mātes ienākumi vidēji mēnesī (pēc nodokļu atskaitīšanas) ir 352,24 EUR (lietas 3.lapa 2.sējums), pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 85.panta pirmās daļas 1.punktu, uzskata, ka gan apsūdzētais, gan nepilngadīgā pārstāvis ir atbrīvojami no samaksas par aizstāvja piedalīšanos pirmstiesas kriminālprocesā un tiesas sēdē.

Vadoties no teiktā un pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 512., 514., 527., 528., 529.,530.pantu, tiesa

nosprieda:

/pers. F/, personas kods /personas kods/, atzīt par vainīgu sevišķi smaga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 185.panta otrajā daļā, un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem bez probācijas uzraudzības.

Piemērojot Krimināllikuma 55.pantu, sodu /pers. F/ noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz 6 (sešiem) mēnešiem.

Drošības līdzekli līdz sprieduma stāšanās likumīgā spēkā atstāt iepriekšējo – uzturēšanās noteiktā vietā un papildus drošības līdzekli - aizliegums izbraukt no valsts.

Atbrīvot /pers. F/no procesuālo izdevumu samaksas 88,22 EUR apmērā par zvērinātas advokātes A.Koktas juridiskās palīdzības sniegšanu.

Atbrīvot /pers. F/no procesuālo izdevumu samaksas 527,44 EUR apmērā par zvērinātas advokātes I.Krampužas juridiskās palīdzības sniegšanu.

/pers. G/, personas kods /personas kods/, atzīt par vainīgu sevišķi smaga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 185.panta otrajā daļā, un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem bez probācijas uzraudzības.

Piemērojot Krimināllikuma 55.pantu, sodu /pers. G/ noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz 6 (sešiem) mēnešiem.

Drošības līdzekli līdz sprieduma stāšanās likumīgā spēkā atstāt iepriekšējo – uzturēšanās noteiktā vietā un papildus drošības līdzekli - aizliegums izbraukt no valsts.

Atbrīvot /pers. G/no procesuālo izdevumu samaksas 84,36 EUR apmērā par zvērināta advokāta G.Kora juridiskās palīdzības sniegšanu.

Atbrīvot /pers. G/no procesuālo izdevumu samaksas 481,57 EUR apmērā par zvērinātas advokātes Z.Kravales juridiskās palīdzības sniegšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas - 2016.gada 7.marta, sūdzību iesniedzot Gulbenes rajona tiesā.

Pilns spriedums pieejams 2016.gada 7.martā.

Tiesnese G.Širaka